

Zabawy rozwijające mowę dzieci

„Pani sprząta swoje mieszkanie” – gimnastyka narządów mowy.

„Pewnego dnia pewna pani, która mieszka u nas w buzi robiła wielkie porządki. Rozejrzała się po swoim mieszkaniu” (*dzieci przesuwają językiem po podniebieniu, wewnętrznych ścianach policzków*). Najpierw nalała do miski wody” (*dz. robią miskę z języka*). Potem umyła dokładnie ściany” (*przesunięcie języka w stronę policzków i wypychanie ich wewnętrznej powierzchni*). Starła kurze” (*dzieci oblizują wargi czubkiem języka*). „Potem umyła sufit” (*język dotyka podniebienia i wykonujemy ruchy do przodu i do tyłu*). Podłoga była bardzo brudna, więc umyła ją dokładnie” (*opuszczamy jak najniżej język i myjemy dolne dziąsła*). Okna też zostały umyte. Najpierw umyła ich stronę zewnętrzną, a potem od środka” (*język wędruje po stronie zewnętrznej zębów, a potem po ich stronie wewnętrznej*). „Część okien była otwarta, więc ich nie umyła” (*szczyrby po przednich zębach*). Potem umyła schody w przedsionku” (*język przesuwa się w kierunku dolnej wargi i wysuwa na brodę*). Komin też musiał zostać wyczyszczony” (*język wysuwa się w kierunku wargi górnej i nosa*). „Kiedy spostrzegła z okna konika (*kląskanie*), pomachała mu ściereczką” (*język wędruje z jednego kącika ust do drugiego zwracamy uwagę przy tym by usta były szeroko otwarte*). Na koniec odkurzyła dywany” (*język przeciska się między zębami, ząbki szorują po języku*). W ten sposób „dom” został wysprzątnięty”.

„Pięć małych małpek” – ćwiczenie umiejętności prawidłowego połykania

„Pięć małych małpek
kołysze się na drzewie, (*kołysanie dłonią*)
pod drzewem śpi krokodyl:
Kłap, kłap.....(*wyciągnięte obie ręce do przodu*)

Nie zjesz nas, nie złapiesz nas. (*kołysanie dłonią*)
A pan krokodyl na to
Łaaaaaa.....(*pokazywanie palcami otwartej paszczy krokodyla a następnie połykanie śliny z uniesionym językiem za górnymi zębami i ze wskazaniem na gardło*)

- **„W naszym pokoju”** – piosenka z ćwiczeniami narządów artykulacyjnych.

W naszym pokoju pełno muzyki jest,
są instrumenty, o których mało wiesz,
nasze buzie (usta, policzki, podniebienia) robią tak:
kląskamy 4 x (parskamy, gwizdźmy, cmokamy itp.)

To jest muzyka, która cieszy nas (2x)

„Konie na wyścigach” – usprawnianie języka.

- koniki przygotowują się do drogi – automasaż warg,
- koniki ruszają z miejsca – cmokamy,
- konie jadą wolno – klaskamy,
- konie jadą szybciej – klaskamy szybciej,
- konie jadą przez błoto – klaskamy i uderzamy rękami o kolana,
- konie jadą przez wodę – klaszczemy,
- koniki jadą przez drogę – klaskamy, buzia w uśmiechu,
- koniki jadą przez most – klaskamy buzia w ryjek,
- na prowadzenie wysuwa się biały koń – wdech nosem, ramiona w górę, opuszczamy ręce i na wydechu mówimy iiii,
- na prowadzenie wysuwa się czarny koń – jw. na wydechu mówimy uuu
- obserwujemy, który koń pierwszy dobiega do mety – ręce układamy w lornetkę,
- koniki zatrzymują się – prrrr – HURA!

„Rozmowy palców” – usprawnianie warg.

Mamo, mamo – co, co ,co!

Jadą goście – no to co !

Dzień dobry, dzień dobry, dzień dobry,

cmok, cmok, cmok.

Goście jedzą, goście piją, rozmawiają i odjeżdżają.

„Wąż strażacki” – zabawa rozwijająca umiejętności słuchowe

Dzieci siadają jedno za drugim tworząc wąż strażacki. Jedno dziecko wychodzi z sali. Pozostałe naśladują szum wody płynącej w wężu, z zasłoniętymi ustami wymawiając głoskę szszsz...Jedno z nich, z zasłoniętymi dłońmi ustami, naśladuje dźwięk wody wypływającej z pękniętego węża, wymawiając głoskę sssss.. Na dany sygnał wszyscy jednocześnie na długim wydechu wymawiają umówione głoski. W tym czasie wchodzi odgadujące dziecko, szuka „dziury w wężu” koncentrując się na dźwiękach. Po wyk. zadania wąż należy „zalepić” układając usta do głoski sz. Zabawę powtarzamy kilka razy.

„Zagadki słuchowe”

Odgadywanie odgłosów zwierząt, czynności, zjawisk atmosferycznych itp. odtwarzanych z kasy, bądź z najbliższego otoczenia (np. „głosy gazety”, odgłosy różnych przedmiotów otoczenia)

„Armata” – zabawa oddechowa.

Dzieci kładą na dłoni okrągły wacik, a następnie przybliżają dłoń do buzi. Wymawiają głoskę „cz” tak aby zdmuchnąć kulę z dłoni.
(pomoce: kulka z waty dla każdego dziecka)

„Wesołe frędzelki” – zabawa wydłużająca wydech.

Dzieci rozrywają kartkę papieru tak aby powstały „frędzelki” dmuchają na nie, policzki nie mogą być napelnione powietrzem.
(pomoce: papierowe frędzle)

„Tańczące węże” – zabawa oddechowa.

Nauczyciel rozdaje dzieciom papierowe węże. Poleca dmuchać na nie delikatnie ciągłym strumieniem powietrza, tak by „tańczyły”.
(pomoce: papierowe węże)

„Samogłoski na wycieczce” – zabawa artykulacyjna

Samogłoska „A” wybrała się na wycieczkę. Najpierw jechała autobusem po równej drodze (*dzieci długo i płynnie wymawiają głoskę a*). Następnie wysiadła i maszerowała (*wymawiają rytmicznie a, a, a*). Po chwili przystanął przy niej samochód, w którym jechała koleżanka głoski „A”, głoska „O” z mamą. „A” pojechała razem z nimi (*dzieci na jednym wydechu wymawiają aaaaaooo – płynnie przechodząc od głoski „a” do „o”*). Dojechały do parku, w którym znajdował się duży plac zabaw.

Koleżanki poszły bawić się. Jeździły na koniku (*powtarzają rytmicznie na jednym wydechu a a a a o o o o*). Konik biegł najpierw po woli, potem coraz szybciej (*zwiększają tempo wymawiania głosek*). W pewnym momencie głoska „a” dostrzegła swoich przyjaciół stojących obok dużej ślizgawki (*dzieci wyraziście wymawiają samogłoski: i e u*). Wszyscy byli zadowoleni ze spotkania. Słysząc było radosny śmiech (*wymawiają w różnej tonacji i w różnym tempie hi hi; ha ha; he he; hu hu*). Razem poszli na zjeżdżalnię (*uczestnicy wymawiają oddzielnie każdą z samogłosek: a, o, u, e, i*,

wydłużając jej brzmienie i stopniując od maksymalnego do minimalnego). Po zabawie wsiadły do autobusu i wróciły ze śpiewem do domu.

„Zakupy” – zabawa artykulacyjna

Dzieci siedzą w kole. Nauczyciel rozpoczyna zabawę, mówiąc:

Tola kupiła.....– i wymienia nazwę przedmiotu zawierającego głoskę np. „l”. Następna osoba powtarza zdanie dodając kolejną nazwę przedmiotu z gł. „l”. W razie trudności z zapamiętaniem można wykorzystać obrazki z daną głoską i kolejno je układając na środku koła.

(pomocze: obrazki z głoską ćwiczoną)

Opracowanie : Bożena Orlof

Źródło: <https://studylibpl.com/doc/851612/czerwony-kapturek---przedszkole-nr-5-w-krasnymstawie--baj...>